PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W RACIBORZU
47-400 Racibórz ul. Batorego 8

psse.raciborz@sanepid.gov.pl https://www.gov.pl/web/psse-raciborz

Sekretariat
32 459 41 32
Telefon
komórkowy/alarmowy
+48 604 106 359
Fax:
32 459 41 31

Kierownik Oddziału
Nadzoru Sanitarnego
32 459 41 39
Sekcja Epidemiologii
32 459 41 40
32 459 41 49
Sekcja Higieny
Żywności, Żywienia
i Przedmiotów Użytku
32 459 41 41
32 459 41 42
Sekcja Higieny Komunalnej
i Środowiska
32 459 41 45
Punkt poboru prób
32 459 41 46
Sekcja Higiena Pracy
32 459 41 43
Sekcja Higieny
Dzieci i Młodzieży
32 459 41 47
Sekcja Zapobiegawczego
Nadzoru Sanitarnego
32 459 41 44

Samodzielne Stanowisko
ds. Oświaty Zdrowotnej
i Promocji Zdrowia
32 459 41 48

Kierownik Oddziału
Ekonomicznego
i Administracyjnego,
Księgowość
32 459 41 34
Główna Księgowa
32 459 41 35
Administracja
32 415 25 58
32 459 41 33

Racibórz, dnia 28.02.2024

ONS/HK.9011.7.8.2024

BOI-2024-05192

URZĄD MIASTA RACIBÓRZ
BIURO OBSŁUGI INTERESANTÓW
Wpł. 14.03.2024
RKP. 11296 zał. 1
Podpis.....

Prezydent Miasta Racibórz
47-400 Racibórz,
ul. Batorego 8

Realizując obowiązek wynikający z § 23 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294) w załączeniu przesyłam **ocenę obszarową** jakości wody do spożycia w mieście Racibórz za rok 2023.

Państwowy Powiatowy
INSPEKTOR SANITARNY
w Raciborzu

mgr Karina Talabska

Załącznik :
1. Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Racibórz za rok 2023.

Do wiadomości:

1. Wodociągi Raciborskie Sp. z o.o. 47-400 Racibórz, ul. 1 Maja 8

KS/KSy

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE MIASTA RACIBÓRZ W ROKU 2023

Działając na podstawie art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz.338 z późn. zm.), art. 12 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 537 z późn. zm.), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Raciborzu dokonał obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za rok 2023r. na terenie miasta Racibórz. Zgodnie z § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294) ocena przedstawia się jak poniżej:

1. **Wykaz producentów wody, wielkość produkcji, liczba ludności zaopatrywanej w wodę (§ 23.2.1 i 23.2.2 a i b)**

Jedynym producentem wody na terenie miasta są Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. w Raciborzu przy ul. 1-go Maja 8, które w roku 2023 produkowały około 7260 m^3 wody na dobę dla obszaru Raciborza. Praktycznie całe miasto zaopatrywane jest w wodę z tego wodociągu, czyli około 46900 osób. Wyjątek stanowi fragment dzielnicy Miedonia, ul. Kwiatowa, zaopatrywany w wodę pochodzącą z zakupu z sąsiedniej gminy Rudnik.

Inni producenci wody to:

-Zakład Karny, 47-400 Racibórz, ul. Eichendorffa 14, woda na potrzeby zakładu, zaopatruje osadzonych oraz pracowników (około 1100 osób)

-Zakład Przemysłu Cukierniczego Mieszko S.A., 47-400 Racibórz, ul. Opawska, woda na potrzeby przedsiębiorstwa,

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Bieruń, 47-400 Racibórz, ul. Głubczycka 38, woda na potrzeby przedsiębiorstwa,
- Browar Zamkowy, 47-400 Racibórz, ul. Zamkowa 4, woda na potrzeby przedsiębiorstwa.

2. **Jakość wody, sposób uzdatniania i dezynfekcji (§ 23.2. 2. c)*.**

Miasto zaopatrywane jest w wodę z trzech ujęć: ujęcia w Raciborzu przy ul. Bogumińskiej, ujęcia przy ul. Gamowskiej oraz ujęcia Strzybnik w gminie Rudnik . Woda ujmowana poddawana jest procesom uzdatniania polegającym na napowietrzaniu i filtracji, mającym na celu usunięcie z wody związków żelaza i manganu. Woda produkowana na ogół nie jest poddawana procesom dezynfekcji, niemniej jednak Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. przy ul. 1-go Maja 8 posiadają możliwość stosowania tego procesu na Stacji Uzdatniania Wody przy ul. 1 Maja oraz na Stacji

Uzdatniania Wody przy ul. Gamowskiej. W takim przypadku do wody dodawany jest podchloryn sodu stabilizowany produkcji Chemi Kam Sp. z o. o., Będzin, ul. Barlickiego 26 który posiada atest higieniczny dopuszczający go do zastosowania do dnia 02.02.2026r. Podczas stosowania procesu dezynfekcji zawartość chloru wolnego w wodzie musi być monitorowana, aby nie dopuścić do przekroczenia wartości dopuszczalnej wynoszącej 0,3 mg/l.

Podstawę oceny stanowiły sprawozdania z badań dostarczane przez producenta wody (33 badania) oraz badania własne przeprowadzone przez PIS (5 badań). Wodociągi Raciborskie Sp. z o.o. w Raciborzu w roku 2023 zrealizowały zatwierdzony wcześniej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego harmonogram badań wody wodociągowej w 100%. Badania zrealizowano w ustalonych punktach zgodności rozmieszczonych na terenie wszystkich dzielnic miasta. Zakres badań w 4 przypadkach obejmował parametry grupy B, czyli bardzo szeroki zakres oznaczeń, zgodnie z zał. nr 2 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294). W pozostałych przypadkach zakres badań obejmował parametry grupy A, czyli: Escherichia coli, bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22°C, barwa, mętność, smak, zapach, stężenie jonów wodoru (pH), przewodność elektryczna oraz oznaczenie enterokoków, chloru wolnego, żelaza i manganu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Raciborzu zrealizował plan kontroli urzędowej na rok 2023 w 100%. Zakres badań w 1 przypadku obejmował parametry grupy B, w pozostałych 3 przypadkach parametry grupy A poszerzone o oznaczenie enterokoków, chloru wolnego, żelaza i manganu. Przeprowadzono również dodatkowy pobór w związku z nieznacznie podwyższoną mętnością wody w Raciborzu przy ul. Szczęśliwej.

Na podstawie §21 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Raciborzu w roku 2023 w miejscowości Racibórz w 38 przypadkach na 38 stwierdził przydatność wody do spożycia.

3. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów (§ 23.2.2. d)*.

W jednym przypadku wystąpiło przekroczenie parametru mętności, która wyniosła 1,5 [NTU] przy zalecanej wartości do 1 [NTU]. Ponieważ w tym samym badaniu parametry mikrobiologiczne wody odpowiadały wymaganiom zdrowotnym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Raciborzu uznał, że spożywanie wody o takiej jakości nie jest obarczone ryzykiem zdrowotnym i nie zostały wydane zalecenia dotyczące ograniczenia w jej spożywaniu.

Mętność.

Podwyższona mętność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi bywa najczęściej traktowana jako problem dotyczący akceptowalności wody przez konsumentów, którzy zgłaszają zastrzeżenia co do wizualnej oceny wody. Sam wzrost mętności wody nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, jednak w niektórych sytuacjach może on wskazywać na zakłócenia w procesie uzdatniania wody. W razie wystąpienia podwyższonej mętności wody należy dążyć do ustalenia przyczyny takiej sytuacji. Zaleca się , ażeby mętność wody była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie. W stosunku do mętności nie zaproponowano zalecanej wartości opartej na przesłankach zdrowotnych***

4 Inne cechy wody

Twardość wody. Wartość parametryczna dla twardości w wodzie do spożycia wynosi 60-500 mg/l $CaCO_3$. Woda w wodociągu Racibórz jest wodą twardą lub średnio twardą. Zawartość węglanu wapnia w badaniach z 2023r. wynosiła : 251, 293, 329, 303, 332, 317 mg/l $CaCO_3$ tj. średnio 298,0 mg/l mg $CaCO_3$ tj. 17,5 $^0N/^0dH$,. Twardość wody nie ma znacznego wpływu na zdrowie człowieka. Stopień twardości wody może wpływać na jej akceptację przez konsumenta ze względu na smak wody i odkładanie się osadów. Podwyższona twardość wody może powodować osadzanie kamienia w sieci wodociągowej, urządzeniach sanitarnych oraz `urządzeniach AGD. Nie ustalono opartej na przesłankach zdrowotnych zalecanej dopuszczalnej wartości dla twardości wody.**

Magnez. Zawartość magnezu w wodzie wodociągowej w badaniach z 2023r. wynosiła 16,0 mg/l (średnia z badań) i mieściła się w przedziale zalecanym od 7 do 125 mg/l.

Fluorki. Fluor może stanowić mikroelement niezbędny dla ludzi, ale nie zostało to dotąd bezsprzecznie dowiedzione. Istnieją natomiast badania potwierdzające jego korzystny wpływ na zdrowie: fluorki chronią przed próchnicą zębów. Wymagane stężenie do zapewnienia takiej ochrony wynosi ok. 0,5 mg/l. Natomiast fluorki w zbyt wysokim stężeniu mogą szkodliwie oddziaływać na człowieka, głównie na tkankę kostną i szkliwo. Śladowe ilości fluorków są obecne we wszystkich produktach żywnościowych, powietrzu i glebie.***

Badania wody przeprowadzone w 2023r. w Raciborzu wykazały zawartość fluorków wynoszącą 0,19 mg/l, przy dopuszczalnej normie do 1,5 mg/l.

5. Zgłoszenia reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie miasta Racibórz (§ 23.2.2. e)*

W 2023 nie wpłynęło żadne zgłoszenie o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie miasta Racibórz.

6. Postepowania administracyjne w mieście Racibórz związane z jakością wody (§23.2.2. f)*

W roku 2023 nie prowadzono żadnych postepowań administracyjnych w zakresie jakości wody. Zarządca wodociągów zwrócił się z wnioskiem w sprawie wydania oceny higienicznej dotyczącej materiału stosowanego w procesie uzdatniania i dezynfekcji wody tj. podchlorynu sodu produkcji Chemi Kam Sp. z o. o., Będzin, ul. Barlickiego 26, który posiada atest higieniczny dopuszczający go do zastosowania do dnia 02.02.2026r. PPIS dnia 05.05.2023 r dokonał oceny i wydał decyzję nr 294/23 zezwalającą na jego zastosowanie.

W 10 przypadkach przedsiębiorstwo zwróciło się z prośbą o weryfikację dokumentacji i ocenę wyrobów zastosowanych do dystrybucji wody w związku z oddaniem do eksploatacji nowych odcinków sieci na terenie miasta Racibórz: przy ul. Staszica, Rybnickiej, Piaskowej, Wiejskiej, Elżbiety, Łąkowej, Owocowej, Kolejowej, Wiśniowej, Starowiejskiej/ Leśmiana .

7.Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowe (§23.2.2. g)*

Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. w roku 2023 przeprowadziły jedno działanie naprawcze w związku ze stwierdzonym przekroczeniem parametru mętność w próbce pobranej w dniu 19.09.2023 na ul. Szczęśliwej w Raciborzu. Sieć wodociągowa w rejonie ulicy Szczęśliwej została przepłukana a powtórzone badanie wody potwierdziło usunięcie nieprawidłowości.

Podsumowując, woda wodociągowa na terenie miasta Racibórz w 2023 roku była bezpieczna pod względem zdrowotnym i nie wystąpiło ryzyko zdrowotne dla konsumentów związane z jej spożywaniem.

Państwowy Powiatowy
INSPEKTOR SANITARNY
w Raciborzu

mgr Karina Talabska

*Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294).

** Wytyczne dotyczące jakości wody do picia, Wydanie czwarte, Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie, Bydgoszcz 2014

*** Wytyczne WHO dotyczące jakości wody do picia, Wydanie drugie, Tom 1, Polskie Zrzeszenie Inżynierów i techników Sanitarnych, Warszawa 1998